

ՕՐԻՖԼԵՅՄ ՔՈՍՄԵԹԻՔՍ ՍՊԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2017թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10-35

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» ՍՊԸ
Ղեկավարությանը

Աուդիտորական կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» ՍՊԸ (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31-ը դեկտեմբերի 2017թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄ կանոնագիրք)*, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա:

Մակայն, ապագա ղեկավարը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Շնկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեկավարի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի ու ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամդրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ եթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

«Թրասթ Աուդիտ» ՓԲԸ
տնօրեն Հայկ Մարգարյան

Աուդիտի ղեկավար
Նարեկ Մխիթարյան

25 հունիսի 2018թ
Երևան

«Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» ՍՊԸ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծանոթագրություն	Հազար ՀՀ դրամ	
		2017 31 դեկտեմբեր	2016 31 դեկտեմբեր
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	217,976	219,883
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	4,793	6,796
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	17	2,504	3,053
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		225,273	229,732
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	6	1,050,338	860,054
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	7	1,690,395	1,356,076
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	600,494	348,554
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		-	1,478
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		3,341,227	2,566,162
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		3,566,500	2,795,894
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ	9	50	50
Զբաղիված շահույթ		3,226,439	2,400,208
Ընդամենը սեփական կապիտալ		3,226,489	2,400,258
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	10	308,392	185,112
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		31,619	210,524
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		340,011	395,636
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		3,566,500	2,795,894

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 35-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

	Ծանոթագրություն	Հազար ՀՀ դրամ	
		2017	2016
Շարունակվող գործունեություն			
Հասույթ	11	9,145,298	6,698,165
Վաճառքի ինքնարժեք	12	(5,062,543)	(3,345,156)
Համախառն շահույթ		4,082,755	3,353,009
Իրացման ծախսեր	13	(2,337,239)	(1,611,136)
Վարչական ծախսեր	14	(753,067)	(592,196)
Գործառնական այլ եկամուտներ		3,418	2,347
Գործառնական այլ ծախսեր	15	(52,847)	(64,953)
Գործառնական շահույթ		943,020	1,087,071
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	16	112,855	(44,775)
Շարունակվող գործունեությունից շահույթ մինչև հարկումը		1,055,875	1,042,296
Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում	17	(229,644)	(257,601)
Շարունակվող գործունեությունից տարվա շահույթ		826,231	784,695
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկերից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկերից հետո		826,231	784,695

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 35-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

«Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» ՍՊԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Հազար ՀՀ դրամ Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ	50	1,615,513	1,615,563
2016թ գուտ շահույթ	-	784,695	784,695
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ	50	2,400,208	2,400,258
2017թ գուտ շահույթ	-	826,231	826,231
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ	50	3,226,439	3,226,489

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 35-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

«Օրիֆլեյմ Քոսմեթիքս» ՍՊԸ
 Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017	2016
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	10,753,802	8,027,006
Տրված կանխավճարի ետ ստացում	-	170
Հանձնարարության պայմանագրով կատարված ծախսերի փոխհատուցում	3,679	27,809
Գործառնական գործունեությունից այլ մուտքեր	2,461	7,568
Վճարումներ մատակարարներին	(7,570,161)	(6,865,223)
Վճարումներ վարձակալության գծով	(73,392)	(73,392)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(302,650)	(230,851)
Վճարումներ բյուջե	(2,309,895)	(738,679)
Վճարված շահութահարկ	(408,000)	(88,000)
Գործառնական գործունեությունից այլ ելքեր	(1,199)	(66,733)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	94,645	(325)
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Վճարումներ հիմնական միջոցների ձեռք բերման (կապիտալացման) համար	(35,097)	(105,552)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(35,097)	(105,552)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Վճարված շահաբաժին	-	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ հոսք	59,548	(105,877)
Ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	161,040	304,057
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	28,829	(37,140)
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	249,417	161,040

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 35-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. Ընկերության նկարագիրը

Ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ պետական ռեգիստրի Երևանի Արաբկիրի տարածքային բաժնում 2002թ. դեկտեմբերի 25-ին համաձայն 2002թ. նոյեմբերի 1-ի հիմնադիր ժողովի արձանագրության:

Ընկերությունն իրավաբանական անձ համարվող, շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող (առևտրային) կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է և իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ սահմանադրությանը, Քաղաքացիական օրենսգրքին, «Մահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» օրենքին, գործող այլ իրավական ակտերին և կանոնադրությանը համապատասխան:

Ընկերության ստեղծման նպատակը տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումն է: Իր առջև դրված նպատակներն իրականացնելու համար ընկերությունը զբաղվում է կոսմետիկական և այլ նյութերի մանրածախ վաճառքով:

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ք. Երևան, Քաջագնունի 20:

2017 թվականի ընթացքում Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 53 աշխատակից (2016 թվականի ընթացքում՝ 49 աշխատակից):

1.2. Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում և գտնվում է շարունակական բնույթ կրող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների ազդեցության տակ: Հայաստանում բացակայում են ազատ շուկայական տնտեսությանը բնորոշ կատարյալ գործարար միջավայրը և համապատասխան ենթակառուցվածքները, ինչպես նաև դեռ շարունակվում են արդեն ավանդույթ դարձած հարկային օրենսդրության տարերային փոփոխությունները: Ֆինանսական հաշվետվություններն հնարավորինս արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

2.1. Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

2.2. Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթները

Հայաստանի Հանրապետության արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրվում հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի, եթե այլ բան նշված չէ:

2.4. Անընդհատությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են, ելնելով անընդհատության սկզբունքից, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում:

2.5. Համադրելիությունը

Ընթացիկ ֆինանսական տարվա տվյալները համադրելի են նախորդ ժամանակաշրջանի ներկայացված տվյալների հետ: Ընթացիկ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացման մոտեցման փոփոխության դեպքում նախորդ տարվա համեմատական տեղեկատվության ներկայացումը նույնպես փոփոխվում է:

2.6. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

2.7. Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

2.8. Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ընկերությունը չի գտնում, որ այդ փոփոխություններն էական ազդեցություն կունենան իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո առաջիկա ժամանակաշրջանում:

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

2016թ.-ի հունվարին թողարկվել է ՖՀՄՍ 16-ը, որը վերաբերում է վարձակալության հաշվապահական հաշվառմանը: ՖՀՄՍ 16-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ-17 «Վարձակալություն», ՖՀՄՄԿ-4 «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում», ՖՀՄՄԿ-15 «Անշարժ գույքի կառուցման պայմանագրեր», ՄՄԿ-15 «Գործառնական վարձակալություն. իրախուսող պայմաններ» և ՄՄԿ-27 «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատումը» հրապարակումներին:

Վարձատուի հաշվապահական հաշվառման պահանջները ըստ ՖՀՄՍ 16-ի էականերն չեն տարբերվում տվյալ պահին գործող ՀՀՄՍ17-ի պահանջներից: Այնուամենայնիվ էական փոփոխություններ են նախատեսված վարձակալի հաշվապահական հաշվառման մեջ: Վարձակալի մոտ հաշվապահական հաշվառման առումով վարձակալությունը դասկարգվում է որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ: Երկարաժամկետ վարձակալության գծով (բացառությամբ փոքրարժեք գույքի վարձակալության) վարձակալը պետք է ճանաչի օգտագործման իրավունքի գծով ակտիվ և երկարաժամկետ պարտավորություն վճարման ենթակա վարձավճարների գծով:

ՖՀՄՍ 16-ը ուժի մեջ է մտնում 2019թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄԿ22 «Արտարժույթով գործարքներ և կանխավճարային հատուցումներ»

2016թ.-ի դեկտեմբերի թողարկվել է ՖՀՄՄԿ 22-ը, որը վերաբերում է այն արտարժույթային գործարքներին, որոնց հատուցումը կամ հատուցման մի մասը կատարվում է կանխավճարի ձևով: Մեկնաբանության համաձայն գործարքի ամսաթիվը փոխարժեքի որոշման նպատակով համարվում է ոչ դրամային հոդված համարվող կանխավճարի ակտիվի կամ պարտավորության ճանաչման ամսաթիվը:

Եթե գործարքի համար կատարված կանխավճարները մի քանիսն են, ապա յուրաքանչյուր կանխավճարի մասով փոխարժեքը որոշվում է առանձին:

ՖՀՄՄԿ 22-ը ուժի մեջ է մտնում 2018թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

3.1. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարներ, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում

են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության մեթոդները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ և, անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում առաջընթաց:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

<i>Դասի անվանում</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը (տարի)</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը (տոկոս)</i>
Շենքերի, շինությունների գծով կապիտալ ներդրումներ	20	5
Մեքենաներ և սարքավորումներ	10	10
Տրանսպորտային միջոցներ	10	10
Փոխանցող հարմարանքներ	10	10
Համակարգչային տեխնիկա	10	10
Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ	10-20	10-5

3.2. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունն հետևյալն է.

<i>Դասի անվանում</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը (տարի)</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը տարեկան (տոկոս)</i>
Համակարգչային ծրագրեր	1-10	100-10
Լիցենզիաներ	իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքի ժամկետում	

3.3. Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Ձեռք բերման ծախսումներն են գնման գինը, ներմուծման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Ընկերությանը ետ վերադարձման, մաքսային բրոքեր (միջնորդ) հանդիսացող անձանց վճարվող գումարները, ինչպես նաև այդ պաշարների ձեռք բերման հետ կապված տրանսպորտային, բեռնման, բեռնաթափման և այլ ծախսումները:

Ձեռք բերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղջերը, գների իջեցումները հանվում են:

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարինելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է ԱՄԱԵ (\$ԻՖՈ) արժեքի բանաձևով:

3.4. Վարձակալված ակտիվներ

Վարձակալությունները դիտվում են որպես գործառնական վարձակալություններ, երբ վարձատուն է կրում վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Գործառնական վարձակալության գծով վճարները գծային հիմունքով ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Վարձակալված ակտիվների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները ճանաչվում են որպես ակտիվ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հիմնական միջոցներ» դասում: Վարձակալության հետ կապված ծախսերը, ինչպիսիք են պահպանման և ապահովագրության, ծախսագրվում են իրականացման պահին:

3.5. Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն ֆինանսական արդյունքներում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեքի գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «ֆինանսական ծախս» և «ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

I. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշվող չեն ակտիվ շուկայում: Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Այնուհետև, դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերը չեն զեղչվում, եթե զեղչման ազդեցությունը էական չէ:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեքի գնահատման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեքից ավելի է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

II. Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից և բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման գգալի ռիսկի:

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցներ, բանկային հաշիվների մնացորդներ և դրամական միջոցներ ճանապարհին:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, որոնք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

I. Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս:

II. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Որպես առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր են դասակարգվում մարման ենթակա այն գումարները, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտատիրոջից (կրեդիտորից) ապրանքներ կամ ծառայություններ գնելու միջոցով:

Կրեդիտորական պարտքը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործարքի պայմանագրային կողմ, այսինքն՝ երբ առաջանում է պահանջի իրավունքը:

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական հաշվում նշված գումարով:

Կրեդիտորական պարտքը դուրս է գրվում այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

3.6. Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

<i>Արտարժույթ</i>	<i>31.12.2017թ</i>	<i>31.12.2016թ</i>
1 Եվրո	580.10 դրամ	512.20 դրամ
1 ԱՄՆ դոլար	484.10 դրամ	483.94 դրամ
1 ռուսական ռուբլի	8.40 դրամ	7.88 դրամ

3.7. Մեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով: Շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

3.8. Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքերի պահուստի միջոցով:

3.9. Շահութահարկեր

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ, ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց և երբ վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է գուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.10. Աշխատակիցների հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվառման ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղջված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջված գումարը, Ընկերությունը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի. և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այլ ստանդարտներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, ՀՀՄՍ 2 «Պաշարներ» և ՀՀՄՍ 16 «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտները):

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ. և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական գեղջերը և իջեցումների գումարները:

Հասույթից նվազեցվում են հաճախորդների կողմից վերադարձվելիք ապրանքների գնահատված գումարը, գնահատված իջեցումները և նմանատիպ այլ նվազեցումներ:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է ար-ժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել, հասույթը ճանաչվում է միայն ճանաչված այն ծախսերի չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը.

բ) Ընկերությունը չի պահպանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ո՛չ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն.

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

4. Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

<i>Մկզբնական արժեք</i>	Վարձակաված շենքի գծով ներդրումներ	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ , համակարգչային տեխնիկա	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական տնտեսական և այլ գույք	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	42,488	10,431	113,068	21,253	70,131	257,371
Ավելացում	94,533	-	6,462	-	40,362	141,357
Դուրսգրում	(24,638)	-	(4,873)	-	(4,345)	(33,856)
Մնացորդը առ 31.12.2016թ	112,383	10,431	114,657	21,253	106,148	364,872
Ավելացում	-	-	29,488	-	-	29,488
Դուրսգրում	-	-	(15,898)	-	(14,261)	(30,159)
Մնացորդը առ 31.12.2017թ	112,383	10,431	128,247	21,253	91,887	364,201
<i>Մաշվածություն</i>						
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	17,201	9,474	66,063	9,115	40,005	141,858
Տարվա ծախս	2,538	956	11,267	2,125	6,982	23,868
Դուրսգրում	(11,806)	-	(4,750)	-	(4,181)	(20,737)
Մնացորդը առ 31.12.2016թ	7,933	10,430	72,580	11,240	42,806	144,989
Տարվա ծախս	5,619	1	10,248	1,611	8,589	26,068
Դուրսգրում	-	-	(12,929)	-	(11,903)	(24,832)
Մնացորդը առ 31.12.2017թ	13,552	10,431	69,899	12,851	39,492	146,225
<i>Զուտ հաշվեկշռային արժեք</i>						
Մնացորդը առ 31.12.2016թ	104,450	1	42,077	10,013	63,342	219,883
Մնացորդը առ 31.12.2017թ	98,831	-	58,348	8,402	52,395	217,976

Գրավադրված գույք

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

Մաշվածության գծով ծախս

Հիմնական միջոցների մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է իրացման և վարչական ծախսերում (ծանոթագրություններ 13 և 14):

Այլ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը՝ վաճառքի համար պահվող, ժամանակավորապես շահագործումից հանված կամ զրո հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ չունի:

5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

<i>Սկզբնական արժեք</i>			
	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ, վստահագրեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	14,864	9,472	24,336
Ավելացում	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2016թ	14,864	9,472	24,336
Ավելացում	-	-	-
Դուրսգրում	(5,640)	(3,068)	(8,708)
Մնացորդը առ 31.12.2017թ	9,224	6,404	15,628
<i>Ամորտիզացիա</i>			
Մնացորդը առ 31.12.2015թ	8,581	7,205	15,786
Տարվա ծախս	1,410	344	1,754
Դուրսգրում	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2016թ	9,991	7,549	17,540
Տարվա ծախս	1,410	344	1,754
Դուրսգրում	(5,391)	(3,068)	(8,459)
Մնացորդը առ 31.12.2017թ	6,010	4,825	10,835
<i>Ջուտ հաշվեկշռային արժեք</i>			
Մնացորդը առ 31.12.2016թ	4,873	1,923	6,796
Մնացորդը առ 31.12.2017թ	3,214	1,579	4,793

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի գծով ծախսը ներառվել է իրացման ծախսերում (ծանոթագրություն 13):

6. Պաշարներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ	2016թ
Ապրանքներ պահեստում	1,069,703	916,448
Տարա և տարանյութ	47,084	3,279
Ապրանքների արժեքի մինչև իրացման գույտ արժեք նվազեցում	(66,449)	(59,673)
Ընդամենը պաշարներ	1,050,338	860,054

Շարունակվող գործունեության գծով 2017 թվականի ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքը 5,104,912 հազար դրամ է (2016 թվականի ընթացքում՝ 3,409,443 հազար դրամ):

Որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքը իր մեջ ներառում է նաև պաշարների արժեքի մինչև իրացման զուտ արժեք նվազեցումները:

Ակնկալվում է, որ ներկայացված պաշարները ամբողջությամբ կփոխհատուցվեն տասներկու ամսվա ընթացքում: Պաշարները գրավադրված չեն:

7. Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	199,240	159,031
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	-	-
Զուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	199,240	159,031
Տրված կանխավճարներ	1,295,805	1,037,843
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	21,020	21,439
Կանխավճարներ մաքսային մարմիններին	125,608	104,097
Այլ դեբիտորական պարտքեր	48,722	33,666
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	1,690,395	1,356,076

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվեգրվում և սովորաբար մարվում են 30 օրվա ընթացքում: Ընկերությունը լրիվ պահուստավորում է բոլոր այն առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնց մարման ժամկետից անցել է ավելի քան 365 օր, քանի որ, հիմնվելով անցյալի փորձի վրա, մարման ժամկետը 365 օրը գերազանցելու դեպքում առևտրային դեբիտորական պարտքերը համարվում են անհավաքագրելի:

Ընկերության ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքերի ենթարկվածությունը պարտքային և արժույթային ռիսկերին ներկայացված են ծանոթագրություն 18-ում:

2017թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետանց դեբիտորական պարտքեր չկան:

8. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում: Ինչպես ներկայացված է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում, մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ֆինանսական տարվա վերջում կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Դրամարկղ	-	-
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում	249,417	161,040
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	249,417	161,040
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	351,077	187,514
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	600,494	348,554

Ճանապարհին գտնվող դրամական միջոցները իրենցից ներկայացնում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ինկասատորներին հանձնած և «Թել Սել» ՓԲԸ կողմից հավաքագրված, սական Ընկերության բանկային հաշվին դեռևս մուտք չեղած գումարները:

Ընկերության դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների ենթարկվածությունը արժուրային և պարտքային ռիսկերին ներկայացված են ծանոթագրություն 18-ում:

9. Սեփական կապիտալ

9.1 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 50 հազար ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1 (մեկ) բաժնեմասից, որի անվանական արժեքը կազմում է 50 հազար ՀՀ դրամ: Ընկերության մեկ բաժնեմասը լրիվ վճարված է և ամբողջությամբ տեղաբաշխված:

Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

9.2 Կուտակված շահույթ և շահաբաժին

Ընկերությունը շահույթի բաշխումն իրականացնում է մասնակցի կողմից այդ մասին որոշման հիման վրա: 2017 և 2016 թվականների ընթացքում շահաբաժին չի հայտարարվել և չի վճարվել:

10. Կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	262,408	118,358
Ստացված կանխավճարներ	3,615	4,365
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	17,048	36,602
Պարտավորություններ աշխատակիցներին չօգտագործված արձակուրդայինների գծով	25,283	25,787
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	38	-
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	308,392	185,112

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և որպես կանոն մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

Ընկերության առևտրային կրեդիտորական պարտքերի ենթարկվածությունը արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին ներկայացված են ծանոթագրություն 18-ում:

11. Հասույթ

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Ապրանքների իրացումից	9,145,053	6,691,279
Ծառայությունների մատուցումից	245	6,886
Ընդամենը հասույթ	9,145,298	6,698,165

12. Վաճառքի ինքնարժեք

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	(5,062,543)	(3,345,156)
Ընդամենը վաճառքի ինքնարժեք	(5,062,543)	(3,345,156)

13. Իրացման ծախսեր

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Կոմիսիոն վճարներ	(1,988,367)	(1,328,707)
Անձնակազմի վարձատրություն	(70,318)	(58,590)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	(20,854)	(19,095)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	(1,754)	(1,754)
Պահեստային տարածքի վարձավճար	(37,700)	(37,700)
Փաթեթավորման ծախսեր	(29,239)	(20,605)
Տրանսպորտային և ապահովագրական ծախսեր	(19,502)	(19,135)
Գովազդային ծախսեր	(31,443)	(22,868)
Մարքեթինգային ծախսեր	(125,771)	(91,471)
Հայերեն մակնշման ծախսեր	(12,291)	(11,211)
Ընդամենը իրացման ծախսեր	(2,337,239)	(1,611,136)

14. Վարչական ծախսեր

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Անձնակազմի վարձատրություն	(211,480)	(183,743)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	(5,214)	(4,773)
Հիմնական միջոցների գծով ընթացիկ ծախսեր	(5,610)	(7,438)

Գրասենյակային տարածքի վարձավճար	(23,460)	(23,460)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	(39,521)	(18,431)
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	(110,155)	(52,676)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	(11,547)	(8,501)
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	(10,572)	(9,252)
Բանկային ծախսեր	(126,080)	(98,284)
Չփոխհատուցվող հարկեր	(199,326)	(175,562)
Այլ ծախսեր	(10,102)	(10,076)
Ընդամենը վարչական ծախսեր	(753,067)	(592,196)

15. Գործառնական այլ ծախսեր

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Ռոյալթիների գծով	(4,349)	(1,950)
Ժամկետանց և խոտան ապրանքների արժեզրկում	(6,777)	(38,271)
Արտարժույթի փոխարկումից	(17,777)	(19,131)
Այլ ծախսեր	(23,944)	(5,601)
Ընդամենը գործառնական այլ ծախսեր	(52,847)	(64,953)

16. Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (վնաս)	115,066	(33,623)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների դուրսգրումից ծախս	(4,672)	(13,119)
Բանկային մնացորդի վրա հաշվեգրված տոկոսներ	2,461	1,967
Ընդամենը այլ ոչ գործառնական շահույթ	112,855	(44,775)

17. Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Ընթացիկ հարկ	(229,095)	(266,841)
Հետաձգված հարկ	(549)	9,240
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	(229,644)	(257,601)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2016թ. 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ միջև եղած տարբերությունը հիմնական միջոցների, պաշարների և կուտակված արձակուրդայինների պահուստի գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման

նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազաների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույթաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապվածությունը.

	Հազար ՀՀ դրամ			
	2017	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	2016	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	1,055,875	100	1,042,296	100
Շահութահարկ 20% դրույթաչափով	211,175	20	208,460	20
Չնվազեցվող ծախսեր (չհարկվող եկամուտներ)	18,469	2	49,141	5
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	229,644	22	257,601	25

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

	Հազար ՀՀ դրամ		
	2017	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2016
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	5,057	(101)	5,158
Պաշարներ	13,290	1,356	11,934
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	18,347	1,255	17,092
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություն</i>			
Հիմնական միջոցներ	(15,843)	(1,804)	(14,039)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(15,843)	(1,804)	(14,039)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ(պարտավորություն)	2,504	(549)	3,053

	Հազար ՀՀ դրամ		
	2016	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2015
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	5,158	712	4,446
Պաշարներ	11,934	7,654	4,280
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	17,092	8,366	8,726
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություն</i>			
Հիմնական միջոցներ	(14,039)	874	(14,913)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(14,039)	874	(14,913)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	3,053	9,240	(6,187)

18. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ընկերությունն ունի առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ, որոնք առաջանում են Ընկերության գործառնական գործունեության ընթացքում:

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Ընկերությունն ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- ◊ շուկայական ռիսկ
- ◊ պարտքային ռիսկ
- ◊ իրացվելիության ռիսկ

Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը: Ընկերությունը վերահսկող մարմին չի ստեղծել, որը պատասխանատու կլիներ ռիսկերի կառավարման համար, սակայն գոյություն ունի ռիսկերի կառավարման որոշակի քաղաքականություն, որը նպատակ ունի ապահովել Ընկերության գործունեության անընդհատությունը և դրա արդյունավետությունը: Ղեկավարությունը հավաստիացած է, որ Ընկերության ֆինանսական ռիսկերի հետ կապված գործունեությունն իրականացվում է համապատասխան քաղաքականության և ընթացակարգերի համաձայն, իսկ ֆինանսական ռիսկերի սահմանումը և գնահատումը և դրանց կառավարումն իրականացնում է Ընկերության վրա ռիսկ ընդունելու պատրաստակամության համաձայն: Քաղաքականության համաձայն Ընկերությունը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ:

18.1 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանումների ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային ռիսկը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքային փոփոխության հետևանքով ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի տատանումների ռիսկն է: Արժույթային ռիսկի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր այլ արժույթով արտահայտված ձեռքբերումների: Այդ գործարքները հիմնականում արտահայտվում են Եվրոյով և ԱՄՆ դոլարով: Ստացված եկամուտն գրեթե ամբողջությամբ արտահայտված է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթով (ՀՀ դրամով):

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է արժույթային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունն՝ ըստ անվանական գումարների.

	արտահայտված ԱՄՆ դոլարով		արտահայտված Եվրոյով	
	2017թ	2016թ	2017թ	2016թ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,096	2,125	197,000	63,700
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-	1,312,184	1,037,048
Կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-	(128,966)	(43,519)
Զուտ ենթարկվածություն	3,096	2,125	1,380,218	1,057,229

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամ	Միջին տարեկան դրույք		Դրույքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2017թ	2016թ	2017թ	2016թ
1 ԱՄՆ դոլար	482.71	480.5	484.10	483.94
1 Եվրո	545.10	531.88	580.10	512.20

Զգայունության վերլուծություն

Ստորև ներկայացվում է, դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեվորումը (արժեզրկումը) Եվրոյի և ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ինչ չափով կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը: Վերլուծությունը հիմնված է դեկավարության կողմից որպես խելամտորեն հնարավոր դիտարկվող արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Այս վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները կմնան անփոփոխ: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2016թ.՝ 10%-ով):

Հազար ՀՀ դրամ	Արժեվորում		Արժեզրկում	
	Սեփական կապիտալ	Շահույթ կամ վնաս	Սեփական կապիտալ	Շահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2017թ.				
10% տատանում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	310	310	(310)	(310)
10% տատանում Եվրոյի նկատմամբ	138,022	138,022	(138,022)	(138,022)
31 դեկտեմբերի 2016թ.				
10% տատանում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	213	213	(213)	(213)
10% տատանում Եվրոյի նկատմամբ	105,723	105,723	(105,723)	(105,723)

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտարժույթով արտահայտված գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

18.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկ, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել Ընկերության նկատմամբ ստանձնած իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքերի, բանկերում առկա և ճանապարհին գտնվող դրամական միջոցների մնացորդների գծով:

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին

Հաշվեկշռային արժեք	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	199,240	159,031
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	249,417	161,040
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	351,077	187,514
	799,734	507,585

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկը Ընկերության կողմից վերահսկվում է կանոնավոր կերպով, յուրաքանչյուր գնորդի հետ սերտ համագործակցության միջոցով:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը գրավով ապահովված չեն:

Ստորև ներկայացվում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն՝ ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների.

Հաշվեկշռային արժեք	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Հայաստանյան	199,240	159,031
Օտարերկրյա	-	-
	199,240	159,031

Ստորև ներկայացվում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն՝ ըստ հաճախորդների տեսակների.

Հաշվեկշռային արժեք	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
Իրավաբանական անձինք	-	-
Ֆիզիկական անձինք	199,240	159,031
	199,240	159,031

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին Ընկերությունն ունի 600,494 հազար դրամ գումարով դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (2016թ.՝ 348,554 հազար դրամ), որն իրենից ներկայացնում է առավել ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այս ակտիվների հետ կապված: Դրամական միջոցները պահվում են խոշոր հայկական բանկում, և Ընկերությունն այդ բանկի կողմից պարտականությունների չկատարում չի ակնկալում:

18.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն իրենից ներկայացնում է Ընկերության կողմից ֆինանսական պարտավորությունների կատարման հետ կապված դժվարություններ, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Համաձայն Ընկերության իրացվելիության կառավարման քաղաքականության՝ ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու նպատակով բանկային հաշիվներում և դրամարկում պահվում են բավարար միջոցներ, ինչպես նաև, բարձր իրացվելի այլ ակտիվներ՝ ինչը հնարավորություն կտա խուսափել Ընկերության համար անընդունելի կորուստներ կրելուց և Ընկերության բարի համբավը վտանգելուց:

Ստորև ներկայացվում է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները՝ առանց հաշվանցման համաձայնագրերի ազդեցության: Ընկերության ղեկավարությունն ակնկալում է, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական միջոցների հոսքերը չեն կարող տեղի ունենալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ շատ ավելի տարբեր գումարներով:

Հազար ՀՀ դրամ	2017թ.			
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական հոսքեր	0-6 ամիս	6-12 ամիս
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտավորություններ</i>				
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	262,408	262,408	262,408	-
Կրեդիտորական այլ պարտավորություններ	42,369	42,369	42,369	-
	304,777	304,777	304,777	-

Հազար ՀՀ դրամ	2016թ.			
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական հոսքեր	0-6 ամիս	6-12 ամիս
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտավորություններ</i>				
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	118,358	118,358	118,358	-
Կրեդիտորական այլ պարտավորություններ	66,754	66,754	62,389	-
	185,112	185,112	180,747	-

Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամական հոսքերը, մասնավորապես դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ինչպես նաև առևտրային դեբիտորական պարտքերը:

18.4 Իրական արժեք

Ղեկավարության կարծիքով Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

18.5 Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն այնպես, որպեսզի ապահովի Ընկերության կարողությունը շարունակել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում՝ միաժամանակ առավելագույնին հասցնելով շահառուների հատույցը՝ օպտիմալացնելով պարտավորությունների և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը: Ընկերությունը չունի կապիտալի կառավարումը կարգավորող մշակված քաղաքականություն, սակայն ղեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ Ընկերության գործառնական և երկարաժամկետ պահանջները բավարարելու, ինչպես նաև շուկայի մասնակիցների վստահությունը պապանելու համար: Դա իրագործվում է դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման, Ընկերության հասույթի և շահույթի շարունակական վերահսկման միջոցով:

Ընկերության պարտքային և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը հետևյալն է.

	Հազար ՀՀ դրամ	
	2017թ	2016թ
	դեկտեմբերի 31-ի	դեկտեմբերի 31-ի
	դրությամբ	դրությամբ
Ընդամենը պարտավորություններ	340,011	395,636
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(600,494)	(348,554)
Զուտ պարտք	(260,483)	47,082
Ընդամենը սեփական կապիտալ	3,226,489	2,400,258
Պարտքային և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը	-	0,02

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարիների ընթացքում կապիտալի կառավարման նպատակներում, քաղաքականությունում կամ ընթացակարգերում փոփոխություններ չեն կատարվել:

Ընկերությունը ենթակա չէ կապիտալի նկատմամբ արտաքին որևէ պահանջի:

19. Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

ա) Վերահսկողություն

Ընկերության բաժնեմասերի 100 տոկոսը պատկանում է Օրիֆլեյմ Հոլդինգս Բի. Վի. ընկերությանը (Հասցե՝ Բոլորիկ գեբուվ Ա, Յուրթպիալաան 52, 5232 ՍԵ Հերթոգոնբոշ, Նիդերլանդներ), որը նաև հանդիսանում է վերջնական վերահսկող կողմը և չի պատրաստում հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններ:

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են նաև համատեղ վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ: Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

բ) Համատեղ վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունների հետ, կատարված գործարքների մանրամասներ.

Հազար ՀՀ դրամ

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2017	2017թ.	Մնացորդ առ 31.12.2016
Ստացված ապրանքներ և ծառայություններ	128,966	5,122,508	43,519
Ապրանքների վաճառք	-	4,737	-
Տրված կանխավճարներ	1,294,389	-	1,037,597

Հազար ՀՀ դրամ

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2016	2016թ.	Մնացորդ առ 31.12.2015
Ստացված ապրանքներ և ծառայություններ	43,519	3,460,224	412,917
Ապրանքների վաճառք	-	15,570	-
Տրված կանխավճարներ	1,037,597	-	647,072

գ) Գործարքներ վերադաս ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է վարչական ծախսերում ներառված վերադաս ղեկավարության հետ գործարքների մանրամասները.

Հազար ՀՀ դրամ

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2017	2017թ.	Մնացորդ առ 31.12.2016	2016թ.	Մնացորդ առ 31.12.2015
Վերադաս ղեկավարության աշխատավարձի վճարմանն ուղղված միջոցներ	-	39,211	-	33,698	-

դ) Գնային քաղաքականություն

Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքները միշտ չէ, որ տեղի են ունեցել շուկայական պայմաններով:

20. Գործառնական վարձակալություն

Ընկերությունը գրասենյակային և պահեստային տարածքներ է վարձակալել գործառնական վարձակալության պայմաններով: Համաձայն պայմանագրերի, վարձակալության ժամկետները կազմում են համապատասխանաբար հինգ տարի և տաս տարի՝ այդ ժամկետներից հետո վարձակալության պայմանագրերը նորացնելու հնարավորությամբ: Վարձակալության պայմանագրերը չեղյալ չհայտարարվող են նշված ժամկետներում, սկսած 2010թ. մարտի 1-ից (2015թ. մարտի 1-ից ևս հինգ տարով նորացված) և 2012թ. հուլիսի 1-ից: Ընկերությունը վարձակալության ժամանակաշրջանի վերջում հնարավորություն չունի ձեռք բերել վարձակալված տարածքները:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք վարձավճարները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2017թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մեկ տարվա ընթացքում	73,392	73,392
Մեկից հինգ տարվա ընթացքում	191,184	241,956
Հինգ տարուց հետո	-	22,620
	264,576	337,968

21. Պայմանական դեպքեր

Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետության ապահովագրական ոլորտը դեռևս գտնվում է զարգացման փուլում, և զարգացած տնտեսություն ունեցող երկրներում լայնորեն տարածված ապահովագրության շատ տեսակներ դեռևս մատչելի չեն Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման, ինչպես նաև երրորդ անձանց նկատմամբ պարտավորությունների գծով, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարներից կամ նրա գործունեության ընթացքում: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Շրջակա միջավայրի պահպանություն

Ընկերության ղեկավարության համոզմամբ շրջակա միջավայրի պահպանությանը վերաբերող բոլոր պահանջները պահպանվում են Ընկերության գործունեության ընթացքում, ինչի պատճառով վստահ է, որ չունի որևէ էական պարտավորություն շրջակա միջավայրի պահպանության հետ կապված: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի Հանրապետությունում շրջակա միջավայրի պահպանությունը կարգավորող օրենսդրությունը նույնպես գտնվում է զարգացման փուլում, և օրենսդրության ու դրա մեկնաբանությունների փոփոխությունները հետագայում էական պարտավորությունների առաջացման հիմք կարող են հանդիսանալ:

Դատական վեճեր

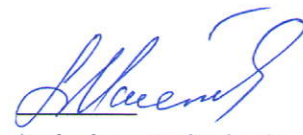
Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, Ընկերության ղեկավարությունը տեղյակ չէ Ընկերության դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող նշանակալի դատական հայցի մասին:

22. Ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատում

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար 25 հունիս 2018թ.:

Նաիրա Մարգարյան
տնօրեն

Հայկանուշ Մանուկյան
գլխավոր հաշվապահ